

ВЪТЪО РАКОВСКИ

Истинската поезия е нещо съкровено

ИВАН ИВАНОВ

Поводите да се срещнем с именития български поет, който е добре познат на читателите на списание „Българи“, са няколко. Вътьо Раковски бе в края на миналата година удостоен с високо отличие на Чешкото министерство на културата *Artis Bohemiae Amicis* по повод неговия осемдесетгодишен юбилей. Същевременно това бе и израз на висока оценка за неговия дългогодишен принос в развитието на българо-чешките отношения в областта на културата. Друг хубав повод е и новоизлезлият на чешки език сборник с най-доброто от поезията на Вътьо Раковски, който се казва *Chci ti něco říct, světe*.

С какви чувства за вас е свързано получаването на това високо отличие от Чешката държава.

По-скоро чувство на притеснение, защото е го очаквах. За мен тази награда беше голяма изненада. Разбира се, че това признание от Чешкото министерство на културата за всичко, което съм направил от 1953 г. насам, ме радва много. Превел съм повече от педесет книги от чешки и словашки език на български, предимно поезия. Получавах съм и други награди, но тази за мен има особена стойност, още повече, че аз съм първият българин, който я получава.

Друг повод за вашето гостуване тук е и изданването на сборник с избрани ваши стихове. Чия бе идеята за това хубаво начинание?

Идеята е на Иван Доровски, който е направил подбора и превода на моите стихове. Подобен сборник бе издаден през 1984 г. Заслугата е и на организацията „Приятели на южнославянските народи“, на която Иван Доровски е председател. Имах възможността да видя списъка на над двадесет книги, които са превели от сърбо-хърватски, български и други славянски езици и бях искрено поласкан, че в този списък от българските автори, освен Дора Габе, фигурира и моето име.

Г-н Раковски продължавате ли да пишете поезия?

Да, пиша непрекъснато. Не мога да правя друго в момента.

Кои са темите, които продължават да ви вълнуват като поет?

Общочовешките теми, които не са преходни. Винаги съм се вълнувал от проблемите на любовта и съм писал много любовни стихове. Опитвал съм се да пиша и гражданска поезия, както я наричаха някога, защото навремето ме критикуваха, че не съм ангажиран, но не ми се удаваше. Какво да правя, мога да пиша само за това, което чувствавам. Така съм правил през

годините и затова в този сборник има стихове за любовта, за майката, за синовната обич и подобни вечни теми.

А ежедневието не ви ли вълнува?

Вълнува ме, имам и такива стихове, но в миналото такава поезия се пишеше доста високопарно и декламативно. Според мен истинската поезия е нещо съкровено и когато човек пише за майката или за родния си край, това е и вид патриотична поезия.

Не ви ли се струва понякога, че в днешно време, поезията или поетът са един вид на изчезване?

Да, определено е така. Вече почти никой не чете поезия и се оказва, че това не е само в България, но и тук в Чехия. Срещам се с колеги, които потвърдиха тези мои впечатления. Нашето време много се измени, това, което дълго очаквахме – дойде, но не зная дали за литературата и поезията е по-добре днес. Хората в днешно време гледат повече телевизия, прекарват много време в Интернет или с други забавления. Това всичко измества интереса им към четенето на заден план. Такава ситуация не е добра и за изкуството като цяло и това е едно падане надолу, но сигурно след време това ще бъде изживяно.

Може би ще дойде нов ренесанс?

Да, и знаете ли кое е парадоксалното?

Въпреки, че не се чете, в последните години се пише много нова и то качествена поезия. Моите връстници също продължават да пишат. Срещаме се често и си разменяме нашите книги, които иначе недостигат много до широката читателска аудитория. Това не е страшно, навремето, през двайсетте години, започва да излиза едно литературно списание – „Златогор“. Излиза в тираж само от хиляда броя, но досега се смята за най-хубавото българско литературно списание, което някога е излизало. И досега се връщат хората към него, защото в това списание израстват автори като Йордан Йовков, Никола Фурнаджиев, Асен Разцветников и Елисавета Багряна. Дори нейният псевдоним – Багряна, тя иначе се казва Елисавета Белчева, е измислен от тогавашния главен редактор на списанието. Тя става известна благодарение на това списание, което излиза в малък тираж. Аз работих трийсет и осем години в литературното списание „Септември“, което излизаше в много голям тираж, но сега много малко хора се връщат към него, макар че Валери Петров или Веселин Ханчев отпечатаха най-хубавите си работи точно в това списание.

Има ли млади български поети, които да са ви харесали в последно време?

За щастие има. Аз чета с удоволствие младата поезия, защото тя е много различна и това е съвсем нормално. Харесвам Кристина Димитрова, която е много млада и работи в литературното приложение на вестник „Труд“. Има вече издадени няколко стихосбирки и една книга с проза. Харесва ми Георги Господинов, който премина към проза, но пише и много хубави стихове. Много ценена е и поетесата Екатерина Йосифова, която пише по много модерен начин.

Смятате ли, че има приемственост между поколенията български поети?

Да, за щастие има приемственост. Макар че младите литерати имат един грях, който имахме и ние на времето. Смятат, че българската литература и поезия започва от тях. ■

ВЪТЪО РАКОВСКИ

Роден на 9.11. 1925 г. в Голяма Брестница, Ловешко. Първото му стихотворение излиза през 1941 г. в списание „Българска реч“. Завършва „Български език и литература“ и „Руски език и литература“. От 1952 до 1990 работи в списание „Септември“ а от 1991 до 1994 г. е съветник в Посолството на Република България в Прага. Превел е от чешки и словашки език повече от петдесет книги.